

Законом України від 13.07.2023 р. [№3238-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами»](#) **надано право працюючим жінкам, у разі відсутності медичних протипоказань, за власним бажанням розпочинати відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами пізніше ніж за 70 (90) днів до очікуваної дати пологів, а також переносити невикористані дні відпустки на період після пологів.**

При цьому загальна тривалість такої відпустки, передбачена законодавством, не змінюватиметься. Закон опубліковано в офіційному виданні – газеті Верховної Ради України №19 «Голос України».

Відповідно до внесених цим законом змін (як приклад), **жінка зможе використати 20 днів відпустки до очікуваної дати пологів та 106 днів – після, загальна тривалість відпустки залишиться незмінною та становитиме 126 днів.**

Якщо жінка не бажає розпочинати таку відпустку пізніше або ж наявні медичні протипоказання, діятиме «стандартний» розподіл днів відпустки до та після пологів.

Законом внесено низку змін до таких законодавчих актів України (у питанні можливості перенесення жінкою частини відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами):

Кодекс законів про працю України (ст.178);

Закон України від 28 лютого 1991 року № 796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (ст.30);

Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР «Про відпустки» (ст.17);

Закон України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (ст.18).

Наголошуємо, що у період дії воєнного стану роботодавець не може відмовити працівниці в наданні відпустки у зв'язку із вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (ст. 12 Закону № 2136) навіть під час призупинення дії трудового договору, а також не може звільнити її під час таких відпусток (ст. 5 Закону № 2136).

Відповідно до статті 7 Закону України від 21 листопада 1992 року № 2811-XII «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», право на отримання допомоги по вагітності та пологах має кожна вагітна жінка.

Таким чином, **незважаючи на призупинення дії трудового договору, працівниці має бути нарахована та виплачена допомога по вагітності та пологах з урахуванням змін в законодавстві.**

Забороняється звільнення з ініціативи роботодавця під час воєнного стану вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років – ч. 6 ст.179 КЗпП), одиноких матерів за наявності дитини віком до 14 років або дитини з інвалідністю. Але це не стосується випадків повної ліквідації підприємства, установи, організації, коли допускається звільнення з обов'язковим працевлаштуванням.

Обов'язкове працевлаштування зазначених жінок здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору.

Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану регулюються Законом України від 15 березня 2022 року № 2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та Законом України від 01 липня 2022 року № 2352-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин».

[Юридичний відділ ЦК Профспілк](#) и